

OSCHADBANK

PREMIUM BANKING

ОГЛЯД ФІНАНСОВИХ РИНКІВ

СІЧЕНЬ 2024 РОКУ

premium.oschadbank.ua

СТРАХУВАННЯ ВІЙСЬКОВИХ РИЗИКІВ

Міністерство економіки займається створенням інфраструктури страхування воєнно-політичних ризиків. Наразі конкретної інформації про укладені угоди немає, але, скоріше всього, наразі йде мова про страхування морських перевезень.

В той же час, практика страхування воєнно-політичних ризиків широко розповсюджена в світі. Є **страхові компанії**, що спеціалізуються на цих практиках. Це, перш за все, Willis, AON., а також Swiss Re, Munich Re, Marsh, Lloyds. **Ризики, що покриваються:** політичні ризики, як то революція, тероризм або війна; урядова експропріація або націоналізація активів, тощо.

Україна також могла б створити міжнародний фонд, який би фінансував укладання страхових угод між українськими чи іноземними юридичними особами та спеціалізованими страховиками. Такий фонд можна наповнювати за рахунок, у тому числі, грантів урядів держав-учасниць, міжнародних та національних експортних агенцій (MIGA, IFC, Hermes, KfW, DREE, UKEF, Ex-Im Bank). Об'єктами страхування мають, крім логістичних угод, стати капітальні інвестиції, підприємства, будівлі та основні засоби. Адже інвестори не стануть вкладати кошти в будівництво підприємств, якщо ризики їх руйнації не застраховані.

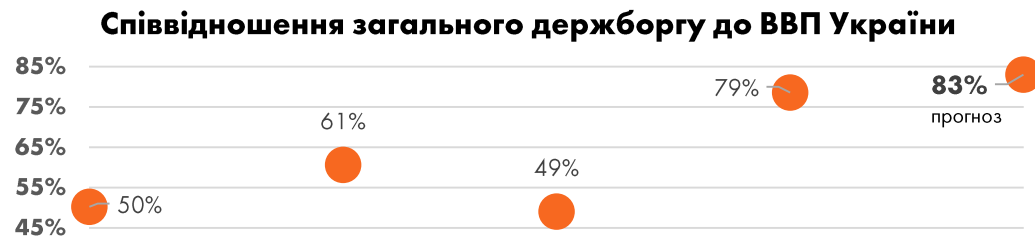
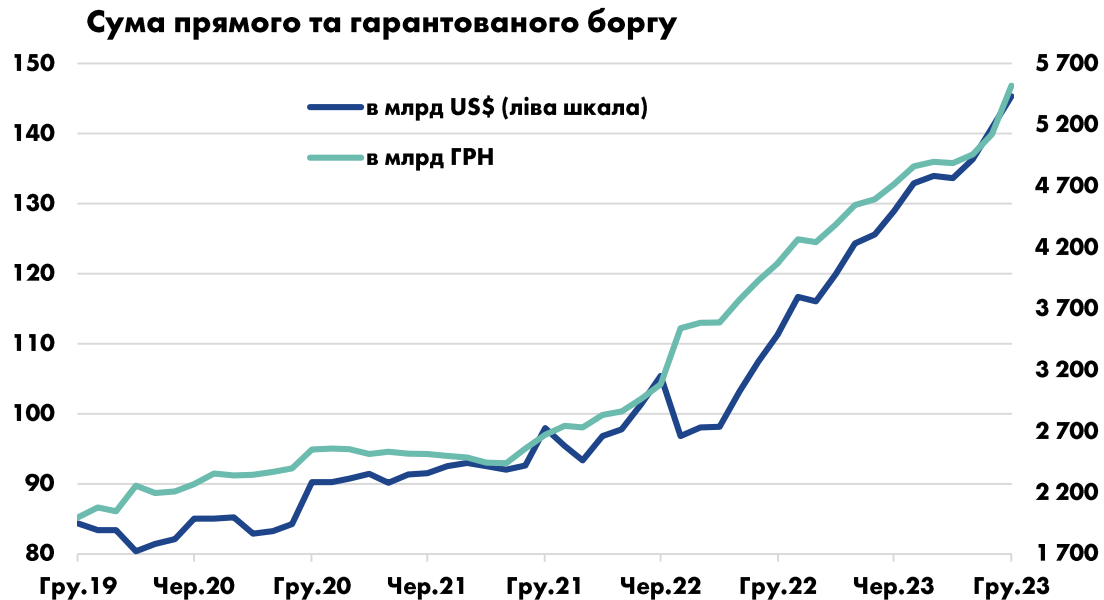
Умовами, які дозволять забезпечити ефективну реалізацію ідеї страхування воєнно-політичних ризиків є, перш за все створення ешелонованої та ефективної системи ППО, зацікавленість ЄС та США у розвитку в Україні економіки з високим рівнем переділу, згода світових страхових компаній нести ризики України та визнання місцевих аварійних комісарів такими страховими компаніями.

У подальшому, сприяти зниженню витрат та розширенню сфери діяльності фонду зможуть забезпечення юридично значущих гарантії безпеки України та відсутність територіальних претензій до та у України.

Можлива схема організації компенсації страхування воєнно-політичних ризиків через спеціальний фонд

73% ЗОВНІШНЬОЇ ДОПОМОГИ – КРЕДИТИ

Дані: Державна служба статистики України, Міністерство фінансів України
Розрахунки: ОСАДБАНК

Загальна сума прямого та гарантованого державного боргу України в 2023 році зросла на 30,4% в доларовому вимірі та на 35,4% в гривневому еквіваленті до \$145,32 млрд та 5 519,48 млрд грн відповідно.

Зростання державного боргу відбулось через значні обсяги зовнішнього фінансування, більша частина якого надходить у вигляді кредитів. **Лише 27% зовнішньої допомоги надходили у вигляді грантів**, решта – кредити.

Більше половини боргу номіновано в євро (32,3%) та доларах США (26,2%). Ще трохи більше 11% становить борг перед МВФ. При цьому частка євро в останні два роки зросла втричі через те, що допомога від ЄС надходить у вигляді кредитів, а гранти в основному надходять від США.

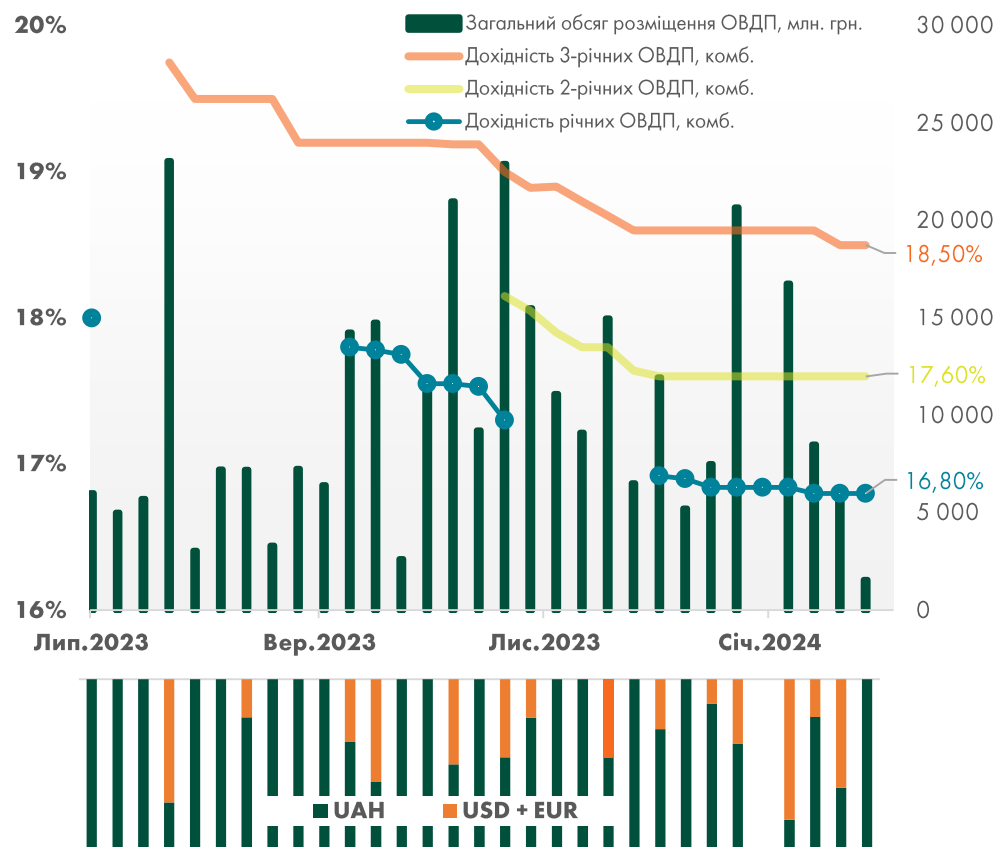
Загалом за 2023 рік в Україну надійшло іноземного фінансування на суму, еквівалентну \$42,5 млрд. За розрахунками мінфіну **потреба України в зовнішньому фінансуванні на 2024 рік зменшиться до \$37,3 млрд.**

Стосовно джерел:

Європейська рада ухвалила допомогу Україні в сумі **€50 млрд на 2024-2027 роки**, з яких €33 млрд у вигляді кредитів і € 17млрд у вигляді грантів.

Очікується пакет допомоги **від США** на загальну суму в \$60 млрд, в якому **на фінансування економіки та бюджету України виділено \$9,6 млрд.**

ОБСЯГИ РОЗМІЩЕНЬ ОВДП ЗНИЗИЛИСЬ

У січні 2024 року обсяги попиту на ОВДП знизились до піврічного мінімуму.

Причини:

- на один аукціон менше
- побоювання щодо зовнішнього фінансування
- зниження ліквідності банків

В січні

59%

залучено через валютні ОВДП

Протягом січня 2024 року до державного бюджету через аукціони мінфіну було залучено у еквіваленті 32,8 млрд грн, що є найнижчим показником за останні 6 місяців.

Негативним фактором, що пригнітив попит на ОВДП, безумовно були хвилювання учасників ринку та інвесторів щодо затримок із фінансуванням з боку ЄС та США.

Тому мінфін залучав кошти через інструменти, що користувалися попитом, а саме через валютні ОВДП. Тим більше, що виплати в січні проводились лише в іноземній валюті. Особливістю січня стало те, що близько **60% коштів залучено через продаж валютних ОВДП**.

Дохідність за гривневими ОВДП протягом місяця не зазнала сильних змін – відзначимо лише зниження на 0,04 та 0,10 п.п. дохідності за річними та трирічними ОВДП відповідно.

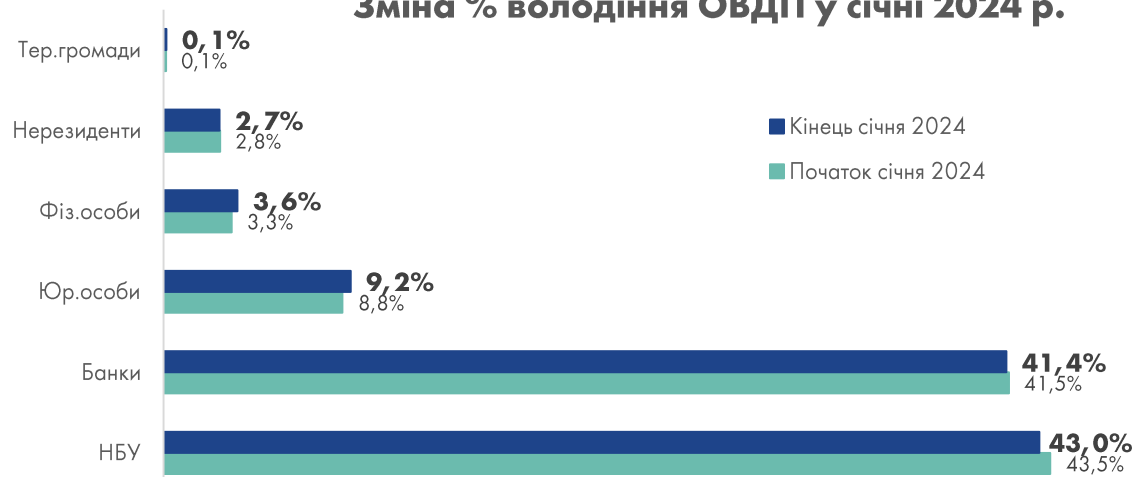
Обсяги розміщення ОВДП минулого тижня виявились найнижчими з листопада 2022 року – лише 1,56 млрд грн. Хоча в перший тиждень місяця аукціон не проводився через новорічні свята.

Після ухвалення рішень про виділення Україні довгострокової фінансової допомоги попит на ОВДП має помітно зрости.

Дані: Міністерство фінансів України
Розрахунки: ОСЧАДБАНК

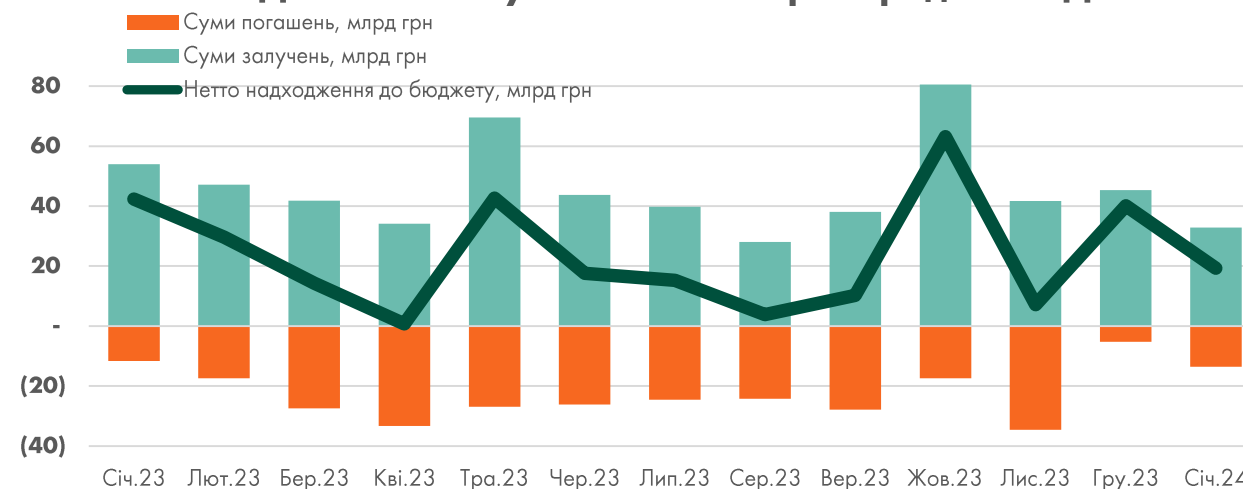
БАНКИ В СІЧНІ БУЛИ МЕНШ АКТИВНИМИ

Зміна % володіння ОВДП у січні 2024 р.

Дані: Національний Банк України

Динаміка залучень коштів через продаж ОВДП

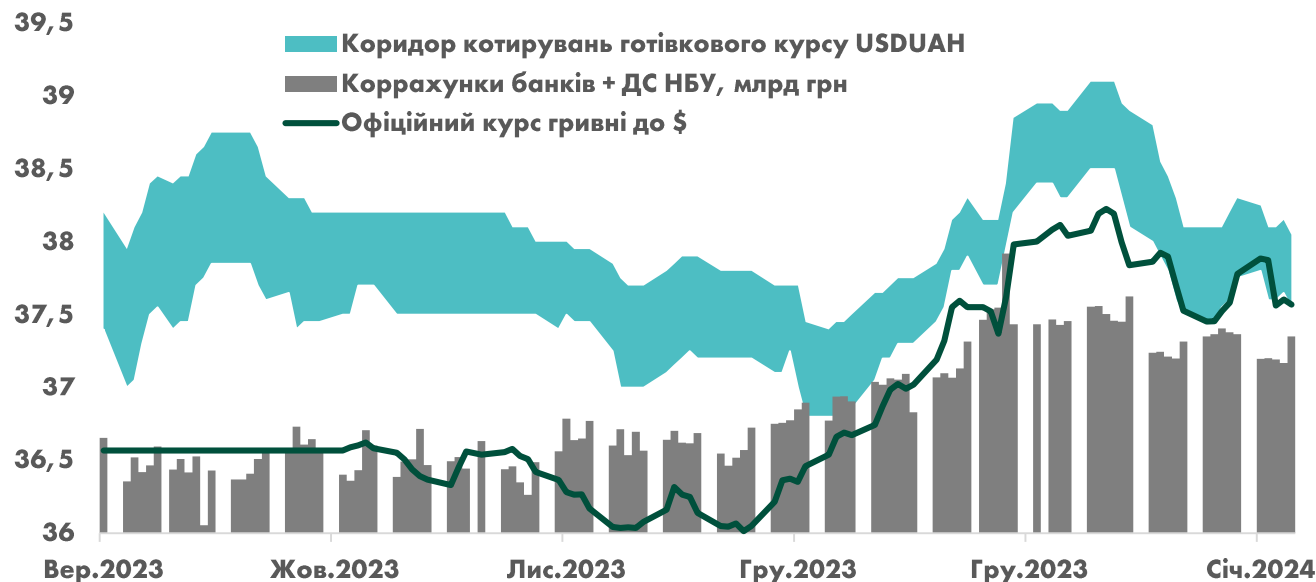
У січні поточного року продовжилась тенденція до зростання частки фізичних осіб як власників ОВДП – їх частка в структурі власників державних облігацій зросла на третину процентного пункту до 3,6%. А от банки за місяць майже не змінили свою частку в структурі власників, зменшивши активність купівлі ОВДП.

Незважаючи на риторику про труднощі в залученні зовнішнього фінансування Національний банк України, притримувався лінії на відмову від емісійного фінансування держбюджету – його частка як інвестора в ОВДП знизилась на 50 п.п. до відмітки у 43%. **Очікуємо, що до кінця року НБУ втратить перше місце у списку держателів ОВДП**, віддавши його українським банкам.

За даними НБУ, в січні 2024 року різниця між сумами залучених коштів та виплатами з погашення ОВДП становить 19,3 млрд грн. Виплати за даними НБУ було проведено на погашення ОВДП в євро та доларах США. Отже, ОВДП 2014 року на 2,5 млрд грн з погашенням 17 січня, що направлялися на докапіталізацію банків, ймовірно, було погашено достроково. Це може означати, що принаймні частина таких ОВДП, що підлягають погашенню у 2024 році на загальну суму 26 млрд грн, вже не перебувають в обігу. А, отже, ймовірно, що **потреби в рефінансуванні ОВДП на цей рік є меншими за наші попередні оцінки**.

ВАЛЮТНИЙ РИНОК СТАБІЛІЗУЄТЬСЯ

Котирування готівкової гривні, офіційний курс гривні до \$ та ліквідність банків

Протягом останнього тижня січня **обсяги інтервенцій Національного банку на валютному ринку, зменшилися до мінімуму з початку квітня** минулого року.

Нетто-обсяг втручання НБУ знизився у останньому тижні січня до \$ 224 млн. В цілому за місяць цей показник впав до мінімуму з серпня – до \$2 638 млн. У грудні цей показник становив \$ 3 276 млн.

Не дивлячись на невизначеність щодо зовнішнього фінансування країни (цей фактор визначально впливав на всі фінансові ринки в грудні-січні) та зменшення інтервенцій з боку НБУ, офіційний курс гривні протягом січня майже не змінився.

Курс готівкової гривні до долара США протягом минулого місяця зміцнився на 1,5-2% до 37,6/38,1.

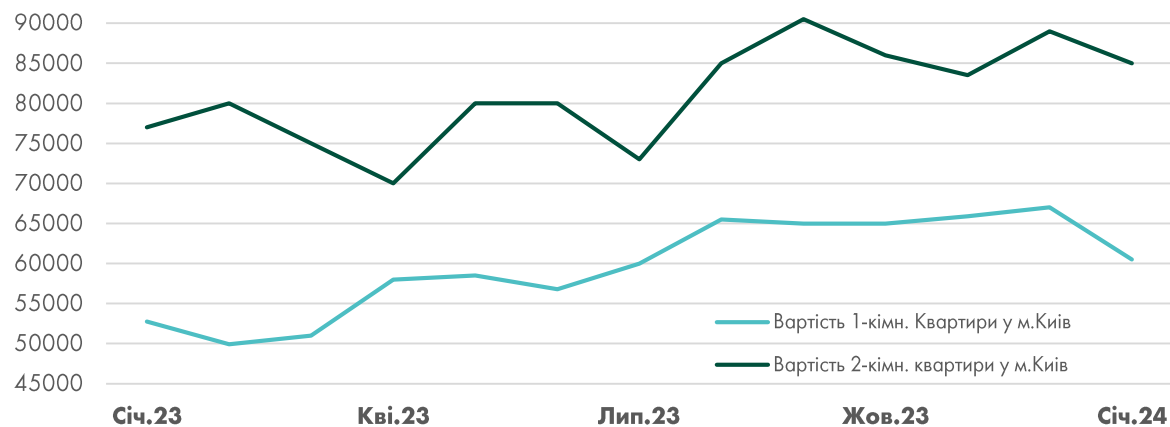
Як ми відмічали раніше, ліквідність банківської системи в 2024-му році знижуватися – за результатами січня маємо -6%, або мінус 40 млрд грн. Банки відреагували на це зменшенням вкладень у депозитарні сертифікати НБУ в січні на 73 млрд грн або на 16%. Вільна ліквідність банків навіть збільшилася на 6% або на 33 млрд грн.

Дані: ОЩАДБАНК, Національний банк України

ОЩАДБАНК ВИДАВ ПОЛОВИНУ ІПОТЕК В УКРАЇНІ

OSCHADBANK
PREMIUM BANKING

Зміна вартості квартир у Києві, вторинний ринок, US\$

Зміна вартості оренди квартир у Києві, грн

Дані: LUN.UA

У січні ціни на квартири в Києві знизились, ставки оренди – зросли.

За даними сайту ЛУН, у січні поточного року на ринку вторинного житла в Києві спостерігалось зниження цін пропозиції 1- та 2-кімнатних квартир та фактичних цін, за якими з ними укладалися угоди.

У середньому ціни пропозицій квартир впали на 5-9% до рівнів середини літа 2023 року. При цьому вартість пропозиції квадратного метра на первинному ринку продовжує стагнацію через особливості цього ринку у воєнний час.

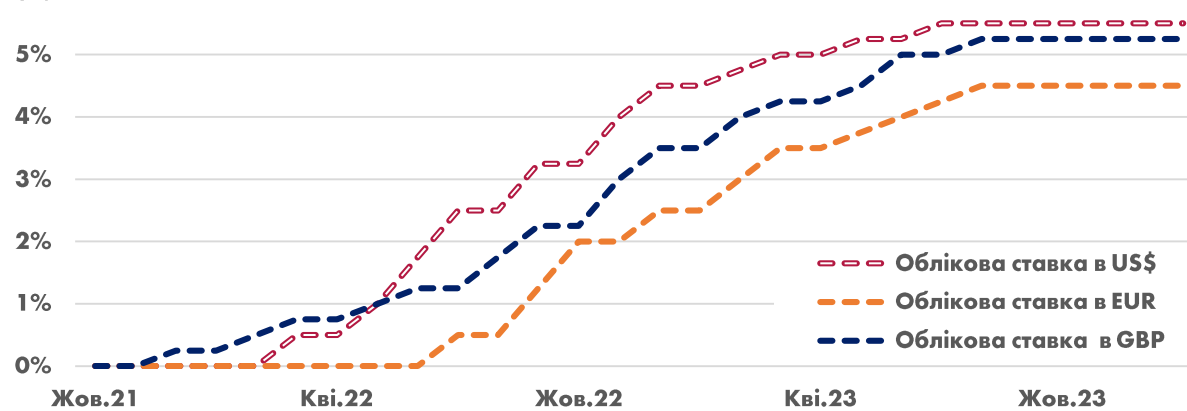
У той же час вартість оренди житла на січень зросла для 2-кімнатних квартир, а оренда однокімнатних залишилась на попередньому рівні. Відтак, дохідність здачі в оренду квартир повернулася до свого середнього значення у 6,3-6,5% річних.

Ймовіріше за все, зниження вартості житла відбулося через закінчення фактору кінця року, а також завдяки відсутності проблем з електропостачанням у зимовий період на відміну від зимового сезону 2022-2023.

За 2023 рік Ощадбанк видав майже 3 тисячі іпотечних кредитів на суму понад 4 млрд грн. Частка ринку банку в середньому у 2023 році становила 44,3 %, а в грудні зросла до 49%. Приблизно такі ж результати і **за програмою «Оселя, де частка ринку Ощадбанку становить трохи менше половини».**

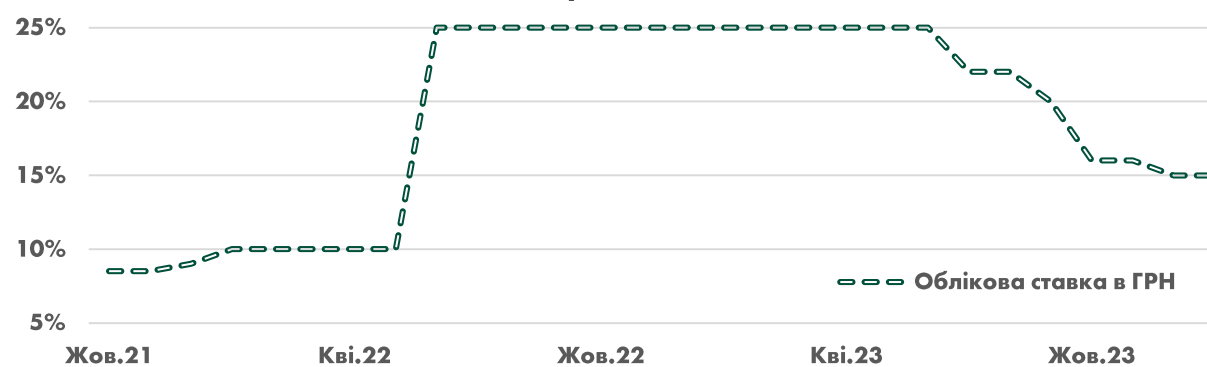
СТАВКИ ЗАЛИШАТЬСЯ ВИСОКИМИ

Динаміка облікових ставок у США, Єврозоні, Великій Британії

Дані: U.S. Bureau of labor statistics, Eurostat, UK Office for National Statistics, NASDAQ, The Bank of England, The Federal Reserve Board of Governors, The European Central Bank, НБУ

Динаміка облікової ставки в Україні

Центральні банки США, ЄС, Великої Британії, Національний банк України залишили облікові ставки на незмінному рівні.

НБУ зацікавлений залишити облікову ставку на поточному рівні, адже інакше отримаємо більший тиск на гривню та зменшення інтересу до таких фінансових інструментів, як ОВП та депозитні сертифікати. З іншого боку висока ставка негативно впливає на економіку, що важливо через переорієнтацію фінансування бюджету на внутрішні джерела. Втім **після прийняття пакетів зовнішньої допомоги НБУ матиме більше можливостей для зниження облікової ставки.**

Щодо ФРС США, як ми і думали, очікування спекулянтів виявились занадто оптимістичними. Керівник ФРС заявив, що ставка залишиться на поточному рівні, доки він не отримає чітких доказів, що інфляція досягне позначки у 2% р/р. Сильні економічні дані де-факто значать, що **ставка в доларах залишиться на поточному рівні (або лише трохи нижчою) більшу частину 2024-го року.**

Банк Англії залишив ставку незмінною, проте 2 з 9 членів Комітету з монетарної політики виступили за подальше її підвищення. Отже, **у фунтах ставки за облігаціями та банківськими вкладами залишаються високими.** Тим більше що позитивні прогнози по ВВП, скоріше за все, підтвердяться – ВВП королівства зросте у 2023 на 0,4-0,5%.

Європейський центральний банк, мабуть, є єдиною слабкою ланкою в цій компанії. По перше, інфляція в ЄС ближче до цільового 2%-го рівня, а економіка країн ЄС вже знаходиться не в кращому стані. Так, ВВП Німеччини, основного локомотива ЄС, у 2023-му році знизилася на 0,3%. **Очікується, що ЕЦБ знизить ставку цього року на 1-1,5 п.п.**

OSCHADBANK

PREMIUM BANKING

Oschadbank Premium Banking

у разі виникнення пропозицій стосовно цього документа будемо вдячні за коментарі на сторінці зворотного зв'язку за QR-кодом нижче або за [посиланням](#)

Цей звіт, підготовлений АТ «Ощадбанк», не є пропозицією або запрошенням до підписки або придбання будь-яких фінансових інструментів чи їх похідних.

Інформація, що міститься в цьому документі, має єдину мету - опис частини тенденцій на українському та глобальному ринках капіталів, які можуть бути цікавими чи важливими для одержувачів звіту. Ціль цього звіту – допомогти сформувати власну думку щодо описаних у ньому подій, цифр, думок та явищ.

Звіт не є інвестиційним дослідженням чи інвестиційною рекомендацією в розумінні чинного законодавства України.

Попри те що банк доклав зусилля для добросовісної підготовки звіту, він за жодних обставин не гарантує точність або повноту інформації, що міститься у звіті, та не може нести відповідальності за будь-які дії чи бездіяльність, що будуть чи можуть бути здійснені одержувачами звіту після ознайомлення з його змістом. Звіт може містити цифри, оцінки та іншу інформацію третіх осіб. Банк не несе жодних зобов'язань щодо схвалення чи підтвердження точності, правильності, обґрунтованості або повноти будь-яких заяв чи інформації, наданих третіми особами та відображених у цьому звіті.

Ніщо викладене у звіті не може бути єдиною основою для прийняття будь-яких інвестиційних рішень і не повинно розглядатися як таке. Більш того, банк закликає отримувачів звіту перед прийняттям будь-яких інвестиційних рішень використовувати всі наявні для них альтернативні джерела інформації. Відповідно, банк не несе відповідальності за будь-які прямі чи опосередковані збитки чи збитки, заподіяні будь-яким особам у результаті використання або невикористання змісту цього звіту.

Прочитавши цей звіт чи його частину, одержувач цим погоджується бути пов'язаним вищевикладеними умовами та обмеженнями.